

Aluehallitus 12.05.2025 § 130

§ 130

Vastauksen antaminen valtuutettu Hyrkön ja 15 muun aluehallitukselle osoittamaan kysymykseen raskauden ehkäisyn päivitettyjen suositusten toimeenpanosta Länsi-Uudellamaalla (AV)

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):
Paananen Markus
Ahlström Mari

Päätösehdotus

Hyvinvointialuejohtaja Svahn Sanna

Aluehallitus päättää antaa seuraavan aluehallitukselle osoitettuun kysymykseen:

Vastaus aluehallitukselle osoitettuun kysymykseen

Tausta

Aluehallitukselle osoitetussa kysymyksessä kysytään, miten ja millä aikataululla raskauden ehkäisyn uudet Käypä hoito -suositukset on tarkoitus toimeenpanna Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueella.

Palvelualueiden kanta aluehallitukselle osoitettuun kysymykseen

Perhesuunnitteluun ja seksuaaliterveyteen liittyviä palveluita tarjotaan hyvinvointialueella terveysasemilla, koulu- ja opiskeluterveydenhuollossa sekä neuvoloissa. Koulu- ja opiskeluterveydenhuollossa seksuaali- ja ehkäisyneuvontaa annetaan sekä terveystarkastusten yhteydessä että erillisellä vastaanotolla aina silloin, kun opiskelija sitä toivoo. Koulu- ja opiskeluterveydenhuollossa voidaan tarvittaessa aloittaa raskauden ehkäisy ehkäisytabletteilla, ehkäisyrenkaalla tai ehkäisykannoilla. Jos raskauden ehkäisyssä tarvitaan erityisosaamista esimerkiksi asiakkaan perussairauksien vuoksi, asiakas ohjataan ehkäisyneuvolaan. Asiakkaat voivat myös itse hakeutua suoraan ehkäisyneuvolan asiakkaiksi. Neuvoloissa perhesuunnittelu ja seksuaaliterveys otetaan puheeksi erityisesti raskausajan seurantakäynneillä sekä synnytyksen jälkitarkastuksessa.

Hyvinvointialueella on tarjottu 1.1.2024 alkaen maksutonta ehkäisyä neljälle asiakasryhmälle:

1) Alle 20-vuotiaille asiakkaille tarjotaan maksuttomana ehkäisynä kondomeja sekä kaikkia peruslääkevalikoimaan kuuluvia ehkäisymuotoja (yhdistelmäehkäisy- ja minipillerit, ehkäisyrenkaat, ehkäisykannat, ehkäisykapselit sekä hormoni- ja kuparikierukat).

2) Synnyttäneille tarjotaan synnytyksen jälkitarkastuksen yhteydessä maksutta ensimmäinen kolmen kuukauden minipilleripakkaus.

3) Raskaudenkeskeytyksen jälkeen asiakas saa iästä riippumatta maksutta

pitkäaikaisen ehkäisimen eli ehkäisykapselin tai hormoni- tai kuparikierukan.

4) Jos asiakas on päihdehoidon erityispalveluiden piirissä tai hänellä on tarve päihdehoidon erityispalveluille, hänet ohjataan ehkäisyneuvolaan, missä hänellä on mahdollisuus saada maksutta kondomeja sekä hormoni- ja kuparikierukka tai ehkäisykapseli.

Hyvinvointialueella noudatetaan raskauden ehkäisyn uudistunutta Käypä hoito -suositusta laajasti. Käypä hoito -työryhmä suosittelee maksuttoman ehkäisyn tarjoamista valtakunnallisesti kaikille alle 25-vuotiaille. Suositus pohjautuu THL:n koordinoimaan maksuttoman ehkäisyn kokeiluhankkeeseen, joka toteutettiin vuosina 2022–2023. Maksuttoman ehkäisyn vaikutuksesta esimerkiksi raskaudenkeskeytysten määrään tarvitaan kuitenkin lisää tietoa.

Hyvinvointialueella ei ole lakisääteistä velvollisuutta tarjota maksutonta ehkäisyä, eikä hyvinvointialue saa siihen valtion rahoitusta. Hyvinvointialueen talousarvion puitteissa maksutonta ehkäisyä voidaan tarjota nykyisten perusteiden mukaisesti. Maksuttoman ehkäisyn tarjoaminen kaikille alle 25-vuotiaille lisäisi menoja noin 400 000 € vuodessa.

Hyvinvointialueella tehdään yhteistyötä toiminnan kehittämisen ja palveluiden tasalaatuisuuden varmistamiseksi. Perhesuunnitteluun, raskauden ehkäisyyn ja seksuaaliterveyteen liittyvät palvelut ovat kaikkien asukkaiden saatavilla matalalla kynnyksellä.

Lisäksi aluehallitus päättää esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto merkitsee aluehallituksen antaman vastauksen tiedoksi.

Käsittely

Tämän asian käsittelyn jälkeen jatkettiin § 120 "Vastauksen antaminen valtuutettu Paakkunaisen ja 16 muun valtuustoaloitteeseen hyvän omaishoidon turvaamiseksi hyvinvointialueella (AV)" käsittelyä.

Päätös

Aluehallitus hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Selostus

Valtuutettu Hyrkkö ja 15 muuta valtuutettua ovat jättäneet aluevaltuuston kokouksessa 25.2.2025 § 24 valtuustokysymyksen raskauden ehkäisyn päivitettyjen suositusten toimeenpanosta Länsi-Uudellamaalla. Valtuustokysymyksessä kysytään, miten ja millä aikataululla raskauden ehkäisyn uudet Käypä hoito -suositukset on tarkoitus toimeenpanna Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueella.

Hallintosäännön 27 §:n mukaan valtuutetut voivat tehdä aluehallitukselle kysymyksen hyvinvointialueen tai hyvinvointialuekonsernin hallintoa koskevasta asiasta. Jos kysymyksen on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua, aluehallituksen on annettava vastauksensa kysymykseen viimeistään siinä kokouksessa, joka yhdeksän viikon kuluttua kysymyksen aluevaltuuston sihteerille antamisesta ensiksi pidetään, tai ilmoitettava syy, minkä vuoksi vastausta ei ole voitu vielä antaa. Kysymys ja siihen annettu vastaus tai ilmoitus vastauksen antamatta jättämisen syystä on otettava aluevaltuuston kokouksen esityslistalle.

Liitteet

- 1 Valtuutettu Hyrkön aluehallitukselle osoittama kysymys raskauden ehkäisyn päivitettyjen suositusten toimeenpanosta Länsi-Uudellamaalla

Oheismateriaali

Tiedoksi

Täytäntöönpano

Aluehallitukselle osoitetun kysymyksen esittäjä, aluevaltuusto, lasten, nuorten ja perheiden palvelualueen palvelualuejohtaja

Päätöshistoria